

"המדיניות אומרת: 'היו פקחים כנחשים', ואילו המוסר מוסיף (בחנית תנאי מגביל) לכך: 'אך בלי מירמה, כיונים'. אם שניהם אינם יכולים להתקיים יחד באותו צו עצמו, כי אז קיימת מחלוקת ממש בין מדיניות למוסר [...]" (קאנט, לשלום הנצחי).

"מעולם [עד למהפכה הצרפתית], מאז שהשמש ניצבת ברקיע והפלנטות סובבות אותה, לא הוכר [העיקרון] שהאדם עומד על הראש, כלומר על המחשבה, והוא בונה לפיה את הממשות" (היגל, הפילוסופיה של ההיסטוריה).

"אופן החיים החמריים מתנה את תהליך-החיים החברתי, המדיני והרוחני בכללו. לא תודעת האנשים היא הקובעת את הווייתם, אלא להיפך, הווייתם החברתית היא הקובעת את תודעתם" (מארקס, לביקורת הכלכלה המדינית).

קורס מס': 0618758501

שנת לימודים: תשע"ח סמסטר: א'

היקף שעות: 2 ש"ס.

השיעורים יתקיימו ביום ה', בשעות: 10-12.

שעת קבלה: בניין גילמן, חדר 439, לפי תאום מראש בשיחה או ב-e-mail.

דוא"ל: ztauber@post.tau.ac.il

דרישות קדם ודרישות נוספות: אין.

מטלת סיום הקורס: בחינת כיתה אשר הציון שלה יהווה מלוא הציון על הקורס.

מטרת הקורס: הכרת היחסים בין ההיסטוריה, הפוליטיקה והמוסר בתפישות פילוסופיות שונות מתולדות ההגות המערבית החדשה.

דרכי הוראה: הרצאות, קריאה-מודרכת, דיון.

נושאי ההרצאות (והחלוקה לשיעורים): מבוא (שיעור אחד): בין מוסר לפוליטיקה; קאנט (ארבעה שיעורים) – בין מדיניות מוסרית למוסר מדיני; היגל (שיעור אחד) – בין "מוסריות" ל"אתיקה"; מרקס (חמישה שיעורים) – ביקורת המדינה והמוסר כ"אידאולוגיה"; ויבר (שלושה שיעורים) – מוסריות פוליטית: מוסר-כוונות ומוסר-אחריות. יתכנו שינויים.

ספרות: פרקים נבחרים מחיבורי ההוגים הנ"ל, ובהם: קאנט, לשלום הנצחי; היגל, פילוסופיה של המשפט; מארקס, המאניפסט הקומוניסטי; ויבר, הפוליטיקה כמקצוע.

Course Objectives: Introducing the relationship between politics and ethics in various political concepts of modern western philosophy.

Course Topics: Kant – between moral politics and political ethics; Hegel – "Morality" and "Ethical Life"; Marx – critic of the state and morality as ideology; Popper – critic of Historicism; Marcuse – one dimensional society.

Method of Teaching: Lectures, guided reading and classroom discussion.

Literature: Selected chapters of the above philosophers' writings, inter alia: Kant, *Perpetual Peace*; Hegel, *Philosophy of Right*; Marx, *The Manifesto of the Communist Party*; Weber, *Politics as Vocation*. The bibliography will be distributed at the beginning of the semester.

Student Assignment: A classroom-exam.